

SIMA V. KOKOVIĆ, dipl. inž.

Poljoprivredna Stanica

Kruševac

VREDNOST NEKIH PESTICIDA ZA ZAŠTITU VINOVE LOZE

UVOD

Rad na zaštiti vinove loze i pored svih do sada postignutih rezultata, mora se i dalje nastaviti, kako u iznalaženju novih i korekciji dosadašnjih metoda zaštite, tako i kod primene pesticida namenjenih zaštiti vinove loze.

Na izgled i pored potpunog ovladavanja ovom problematikom, nisu retki slučajevi velikih šteta bilo od plamenjače, pepelnice, sive truleži ili grožđanih moljaca. Razlog za ovakve štete najčešće tražimo u organizacionim i tehničkim problemima zanemarivajući pravovremenost tretiranja, izbor pesticida i primenu ostalih agrotehničkih mera u vinogradarstvu.

Obzirom da služba za zaštitu bilja Poljoprivredne stanice u Kruševcu radi na području sa 14.000 ha vinograda, to smatramo obaveznim da svake godine u okviru našeg razvojnog rada serijom ogleada proverimo vrednost i postojećih i novih pesticida za zaštitu vinove loze, u ekološkim uslovima određenog vinogradarskog područja uz istovremenu ocenu i metoda zaštite.

I 1968. god, imali smo priliku da jednim ogledom proverimo i preparate Cikup, Horafitaran—S i Horafitaran—P. S nekim od ovih preparata ranije su radili, Jovanović (1967), Kišpatić (1967) i Koković (1967) god.

MATERIJAL I METODA RADA

Za izvođenje ogleada koristili smo sledeće preparate: Cikup, Horafitoran—S i Horafitoran—P, namenjeni zaštiti od plamenjače vinove loze.

Za zaštitu od pepelnice u ogledu je upotrebljen preparat cosan.

Ogled je bo postavljen u plantažnom vinogradu Poljoprivredne zadruge u Medveđi kod Trstenika na sorti Afus-ali.

Vinograd je u četrnaestoj godini starosti, čokoti sađeni na rastojanju 2x1,2 m.

Rokove prskanja određivali smo na osnovu podataka prognozne službe koju smo vodili za plamenjaču vinove loze.

Prskanje protiv pepelnice obavljali smo na osnovu osmatranja razvoja bolesti, vremenskih prilika i fenofaze.

Ogled je izveden u tri varijante na površini od 5 ari po varijanti, sa po tri ponavljanja u svakoj varijanti i odgovarajućom kontrolom.

METEOROLOŠKE PRILIKE

Meteorološke prilike u 1968. god. bile su u periodu april, maj, nepovoljne za razvoj plamenjače a s druge strane pogodovale su razvoju pepelnice. Jedan vrlo dug sušni period (bez kiše) od 15. IV 1968. god. do 15. V 1968. god. učinio je primarne zaraze plamenjače vrlo slabim.

Dalje vremenske prilike (juni, juli i avgust) bile su znatno povoljnije za razvoj i plamenjače i pepelnice.

Kišnih dana, po mesecima, na području gdje je ogled bio bilo je i to:

April, 4 dana sa 30 mm kiše

Maj, 13 dana sa 44 mm kiše

Juni, 13 dana sa 63 mm kiše

Juli, 8 dana sa 46 mm kiše

Avgust 15 dana sa 66 mm kiše.

Fenološki razvoj vinove loze

Kao što je uobičajeno rezidba vinograda završena je u prvoj dekadi aprila, da bi odmah zatim usledilo i bubrenje pupoljaka.

11. IV 1968. god. bio je jedan jači jutarnji mraz (-7°C) koji je uništio sve tek izbile lastariće.

Cvetanje je počelo 25. V 1968. god., a završilo se je negdje oko 10. VI 1968. god.

Šarak je počeo krajem jula i početkom avgusta.

RAZVOJ PARAZITA

Plamenjača vinove loze (Plasmopara viticola). — Prva primarna zaraza ostvarena je 15. V 1968. god. Konidije prve primarne zaraze izbile su i pronađene 25. V 1968. god. U celini to je bila jedna vrlo slaba zaraza. Također i I sekundarna zaraza, po svom intenzitetu, bila je dosta slaba.

Nešto jača bila je II sekundarna zaraza (prva dekada juna), zatim IV (krajem juna). Međutim do najjačeg intenziteta napada došlo je u mesecu avgustu, što je bilo vrlo zapaženo i što je dovelo do delimičnog prevremenog opadanja lišća.

Pepelnica vinove loze (Uncinula necator). — Pepelnica vinove loze prvi put je utvrđena (na kontroli) 23. VI 1968. god.

Nove konidiske generacije po intenzitetu napada dosta jake bile su zapažene oko 12. VII, zatim polovinom i krajem avgusta.

OBAVLJENA TRETIRANJA

Na osnovu utvrđenih rokova prognozne službe i službe osmatranja kod ogleda su obavljena sledeća tretiranja (Tabela 1)

Tabela 1.

Tretiranje — vreme	bolest	Preparati		
		I varijanta	II varijanta	III varijanta
I prskanje 13. V 1968.	U. necator	Kosan, 0,15 ⁰ / ₀	Kosan, 0,15 ⁰ / ₀	Kosan, 0,15 ⁰ / ₀
II prskanje 30. V 1968.	P. viticola U. necator	Cikup, 0,25 ⁰ / ₀ Kosan, 0,15 ⁰ / ₀	Horafitoran — S 0,25 ⁰ / ₀ Kosan, 0,15 ⁰ / ₀	Horofitoran—P 40 kg/ha Kosan, 0,15 ⁰ / ₀
III prskanje 9. VI 1968.	P. viticola U. necator	Cikup, 0,3 ⁰ / ₀ Kosan, 0,2 ⁰ / ₀	Horafitoran — S 0,3 ⁰ / ₀ Kosan 0,2 ⁰ / ₀	Horofitoran—P 40 kg/ha Kosan 0,2 ⁰ / ₀
IV prskanje 24. VI 1968.	P. viticola U. necator	Cikup, 0,35 ⁰ / ₀ Kosan, 0,23 ⁰ / ₀	Horafitoran — S 0,35 ⁰ / ₀ Kosan, 0,25 ⁰ / ₀	Horofitoran—P 40 kg/ha Kosan, 0,25 ⁰ / ₀

KONTROLA EFIKASNOSTI SPROVEDENIH MERA

Da bismo dobili što realniju ocenu vrednosti pojedinih preparata u ogledu, izvršili smo odgovarajuće procene na taj način, što smo kod sve tri varijante i kod sva tri ponavljanja kao i kod kontrole, odabrali po 10 čokota na kojima smo vršili procenu oštećenja od plamenjače i pepelnice.

Ocenjivanje je izvršeno po Townsedu i Heubergeru.

REZULTATI ISPITIVANJA I ZAKLJUČAK

1) Ocenjujući vrednost pojedinih pesticida za zaštitu od plamenjače vinove loze, a koji su bili primenjeni u ogledu, dobijeni su sledeći rezultati (Tabela 2).

Tabela 2. — Plamenjača vinove loze

Varijanta Preparat	Stepen zaraze u %	Vrednost dejstva preparata u %	Redosled
I Cikup	0 ⁰ / ₀	100 ⁰ / ₀	1
II Horafitoran—S	0,004 ⁰ / ₀	99,99 ⁰ / ₀	2
III Horafitoran—P	0,02 ⁰ / ₀	99,98 ⁰ / ₀	3
Kontrola	77 ⁰ / ₀		

Kao što se može iz tabele zaključiti svi primenjeni preparati dali su odlične rezultate na zaštiti vinove loze od plamenjače, štete uopšte nije bilo a lišće je bilo normalno zeleno boje i kao takvo se zadržalo sve do opadanja.

Za zaštitu od pepelnice primenjen je samo preparat Kosan, koji je pokazao sasvim zadovoljavajuće rezultate.

Tabela 3. — *Pepelnica vinove loze*

Varijanta	Preparat	Stepen zaraze u %	Vrednost-dejstvo preparata u %	Redosled
1	Kosan	0,28	98,21	1
Kontrola		10,01		

RESUMÉ

Au cours de l'année 1968 nous avons contrôlé l'utilité des quelques pesticides chez la défense de la vigne contre oidium et mildion de la vigne.

Dans les conditions climatiques de l'année 1968 les préparations pour la défense contre mildion ont montré une bonne efficacité: Cikup 100%, Horafitoran -S 99,99%, et Horafitoran -P 99,98%.

Pour la défense contre oidium la préparation Kosan a été satisfaisant de l'efficacité 98,21%.

L I T E R A T U R A

- Jovanović, M: Ispitivanjem nekih bakarnih i organobakarnih fungicida kod suzbijanja plamenjače vinove loze. Biljni lekar, br. 2—3 Beograd, 1967. god.
- Kišpatić, J: Iskustva i mogućnosti primene Fitoran-grin i Fitoran lepljivog prašiva u našoj poljoprivredi. Biljni lekar, br. 2—3 Beograd, 1967.
- Koković, S: Vrednost nekih pesticida u kompletnoj zaštiti vinove loze. Biljni lekar, br. 2—3, Beograd 1967. god.